

Abonnement pour un an

250 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph: St. 865

XIX me ANNÉE

1 Oct. : 1923 — No. 158

اجتهاد

حياتی، فلسفی، اجتماعی فکر غزته سی

أبوئمان: سنه لکي [٢٤٠٠]

داخل ایچون ٢ خارج ایچون

٢ بیق لیرادره

اداره خانه سی

جفال اوغلانده « اجتهاد نهوی »

تلفون: استانبول ٨٦٥

«اون طقوزنجی سنه تأسیسیه»

نومرو ١٥٨، ١ تشرین اول ١٩٢٣

لاتین حرفلری

اولماسی، اکه کوچوک بالقان دولتلی لسانیه ترجمه ایدلمش
آثار مخدیه نکه بیله لسانمزد بولونمالماسی بویله بر تدقیق
کلفتهدده حاجت بر اقا ز .

شو حالده بو مملکتی جهالت ایچنده حسن اداره
ایده بیله جکمز ناصل احتمال ویره بیلیرز؟ بویله بر خولیایه
قایله جق اولور سهق ده علمک، فنک، صنعتک لزومنی
بیله آکلامامش اولدیغیمیزی اثبات ایتمکدن باشقه برشی
یاغامش اولورز .

بناء علیه، هپ ایمان ایتلی بزرکه مملکتنده جهالتی ازاله
ایتمکله اساسلی صورتده تشبث ایتمز سهک هیچ بر موفقیت
الده ایدمه میز .

بو، پک خرج عالم بر حقیقت. شیمدی به قدر بیکلرجه
و بیکلرجه دفعه هر طرفده، هر آغیزده تکرار ایدلمش
برشی. اوت، تکرار ایدلمش، فقط بر پاپاغان کبی. حس
ایدیلدن، تقدیر و تعمیق ایدیلدن. چونکه معارفک
تعمیمی لرومندن بحث ایدن صاحب نفوذ و صلاحیت
آغیزلرک هپسی بواحتیاجی روحلرینک درینلکسندده حس
ایتمش اولسه لر دی چاره سنی آرارلردی .

چاره آرانمادی دییه علی اطلاق بر حکم ویرمک بلکه
انصاف سزلق اولور. آرایانلر اولدی، فقط دردک منبعه
قدر کیدیله مدی .

بز مملکتنده امیلی آزالته میز. چونکه حرفلرمن
بوکا مانعدر. چو جقلرمن مکتبلرده اوچ سنه، درت سنه
چالیشدقن سوکرده دوه و او قویه مازلر. چو جو -
قلرمن دکل، هیچ بریمز هر کله یی دوه و تلفظ ایتدیکمزی
ادعا ایدمه میز. بویله لسان، بویله تحصیل اولورمی؟ بر کوبلی
چو جو غی سنه لرجه مکتبه کیدوب ده هیچ برشی اوکره -
نه مرسه تیچون وقتی غائب ایتسون؟ تیچون کیدوب ده
تارلاده چالیشماسون؟ کیدیور، چالیشیور و برشی
اوقوما یور. غزته لر اوقونامیور، کتابلر اوقونامیور،
باصلمایور .

بزی شیمدیکی حرفلره ربط ایدن شی نه در؟ بو حرفلری
قوللانمی ایچون هیچ بر مجبوریت دینه یوقدر. ملی

اوتوز سنه دن بری (اجتهاد) لاتین حرفلرینک لزوم قبولنه
قانعده اجتهادک تمام اون طقوز سنه لک نسخهلرینک بو مسئله به
دائر مقاله لری بو حقیقتک سامدیر. بوندن اوچ کون اول،
آقره به کیدن هیئت علمیه ارکانندن بر عزیز و محترم دوستم بزه
لاتین حرفلرندن بحث ایتیهک سوء تأویله سبب اولیور حتی،
برده بللی باشلی بر ذاتک «(اجتهاد) ... یاره سیله لاتین حرفاتی
پروپاگانداسی یاپیور دیدیکنی ایشتم « دیدی. بن مان پک
سز نه جواب ویردیکز بو تجاویزی رد ایتدیکمزی؟ دیدک
«خایر صوصدم La Logique des sentiments ی پک
اعلا بیلیرسکز» دیدی. فقط اعتراف ایتیهکی بزرکه او مجهول
ذاتک بوغافلانه و ظالمانه زعم باطلی بورکزی یاره لادی. بر اعتقادک
بر اجتهادک مظفر اولماسی و کوکلره سرایت ایتیهکی ایچون،
صرف بونک ایچون، چالیشمی ممکن اولدیغنی تیچون حوصله من
آلایور. بر پره نسبی بر عقیده علمیه ویا دینییه مدافعه یولنده
جانلرینی فدا ایدنلر و حتی دیری دیری آتشده باقیلمای فکر
وقناعتلرینی انکار ایتیه ترجیح ایدنلر آرمیدر. بویله قوتلی
مؤمنلرک، قانلرک دوری تماماً قیامشمیدر؟ رسمی غزته نکه
۳نجی نوصو سنده حسین جاهد بکک لاتین حرفلرینه دائر
مقاله سنی کوردیک-زوقت درین بر الشراح قالب طویدق، لاتین
حرفلرینه دائر (اجتهاد)ک مقالاتی مباننده بولونماق اوزره عیناً
نقل ایدیورز. حسی و روحانی برسوق و شوق ایله بر فکری،
فدا کارانه مدافعه ده، اولونجه یه قادار، ثبات ایتنهک ممکن
اولدیغنی و دنیاده یکنه سائق قوینک پاره اولمادیغنی سوزی
بورکزی جریحه دار ایدن ذاته تأمین ایدمه رز. ایشته حسین جاهد
بکک مقاله سی :

مملکتک هر طرفی درین بر جهالت قارا کلانی ایچنده -
میدر؟ مملکتنده اوقویوب یازمق بیلنلر، دنیا و وطن
ایشلرینه علاقه دار اولانلر هیچ مثابه سنده میدر؟
مع التأسف اوت. بوتون تورک مطبوعاتنک باصدقلری
غزته لرک یکونی آوروپانک بر ولایت مرکزنده کی تک
بر غزته نکه عدد طبعنه اوزاقدن بیله یاقلاشه ماز. شومقیاس
بزه اثبات ایدر، که بزه اوقویوب یازمه بیلنلر، عدد
نفوس سیمزه نسبتله، پک آذر. غزته بیله اوقونامیان بر
مملکتنده علمی و ادبی اثرلرک نه قدر رغبت کوره چکی پک
قولای تخمین ایدیله بیلر. بونده شبهه سی اولانلر کتابجیلره
و محررلره صورابیلرلر. ذاتاً ملی کتبخانه منک بوم بوش

مدینتلی، عرف و عادتلری، فضله ملایمشدیرمش
وسجیه صفتلری فلجه اوغراشم اولان قوملر، عینی زمانده
بهیمی شعور تحت الوجدانه [*]، سرت بر ضبط و ربطه،
فتوحات آرزوسنه و یقما سوداسنه مظهر عرفلره کوچ
چاریشا بیلیرلر.

*

بعضی اقوامک صفت کاشفهلرندن بری هیچ بر
استقرار [Stabilité] یه مالک اولمالاری در. بو حال
اولره اعتماد ایتیمی غیر ممکن قیلار. (رایختاغ) ده

(دون ویارین) ک محروی کوستا و لوپون

سابق مبعوثلردن بری اولان واهب (و ته ره Wetterlé)
طرفندن، پولونیالی رفقای حقهنده درمیان اولونان
مطالعه، بو اقوام حقهنده عمومیشدیر یله بیلیر. دونلرک
جمله سی ای آر قداش و خوش صحبت ایدیلر آدملر ایدیلر
فقط بیلسه کز نه قادار ثباتسز و آز امین! دونلرک اک
زیاده انقلاب کارانه مخالفت دن آلا بیلدیکنه حکومت
طرفدارلنی Gouvernementalisme نه همده کاه و بی
کاه، بلا سبب ظاهری، کچدی کیری کوردیم. بر کون باش
وکیلک صندالیه سی آلتنه بومبارلر قویقله تهدید ایدیور.

[*] Subconscience bestiale.

حرفلر مزده دکلدر. بو حالده لاتین حرفلری قبول
ایده رک بر آن ایچنده هر کسه او قویوب یازمه او کرتمک
صورتیله اله ایده بیله جکمز نامتساهی فائده لری نه دن
استخفاف ایدیوروز؟

لاتین حرفلرینه قارشى سرد ایدیلن اعتراضلرک
هیسنی دقتله کوزدن کچیردم. دونلرک، منطقدن زیاده حسه
استناد ایتدکارینی کوردیم. دونلری بوراده اوزون
اوزادی یه تدقیقه امکان یوق. شبهه سز که بر آز مشکلات
اوله جق. فقط مملکتک سلامتی نامنه حیاتلری فدا
ایده بیلنلر مملکتک دائمی سلامتی نامنه نه دن بو حرثی
فدا کارلانی ده یایماسینلر؟ امینم که بو لزومی تقدیر و تسلیم
ایتسه لر دی تردد ایتیه جکلردی ایشته آجینه جق نقطه
بودر. لاتین حرفلرینک قبولی فکرینک شم دیکی حالده
مملکت منورانی نزدنده اقلیتده قاله جفی بیلورم. فقط
هیچ اولمازسه حصه ده دوشن وظیفه یی یامش اولمق
ایچون دیورم، که مملکتی قودنارمق ایچون اک لزومی
تدبیرلردن بری حرفلر مزى دکیشدیرمکدر.

وسملى غزنه - حسین جاهد

حاشیه: آغا اوغلو احمد بکاک ۲۴ ایلول ۱۹۲۳ تاریخلی
(وطن) غزنه سنده (احمد جودت بکک جوابلرم) عنوانلی مقاله.
سنی ده او قویک او دخی ۲۵ سنه دنبری مدافعه ابتدیکمز
بره نسیدلری پارلاق وجسور برلسانله مدافعه ایتکده دره کله جک
نسخه مزده بعضی فقره لری یازا جاغز. - اجتهاد -

دون ویارین

۱۵۷ نجی نسخه دن مابعد

مؤلفی: کوستا و لوپون مترجمی: عبده جودت
خونخوارلق بعضی اقوامه خاص اولوب عصرلرک
سیلمه دیکی بر عرق حسیدر. قدیم آسوری لرک، اسیرلرینک
دیری دیری دریلرینک صویولدیغی کورمکده کی حظلری
زمانمزده کی بالقان لیلرک، اسیرلری اوزون مدت اشکنجه
آلتنده طومقندن آلدقلى لفت و آلمانلرک (لوزیتانیا)
واپورینسک طور پیلاندیکنی او کره ندکاری وقت چیلغین
مسرتلری هپ عینی طبیعت وماهیتده در.